

A feladatokat írta:

Horváth Balázs,

Szeged

Lektorálta:

Széchenyi Gábor,

Budapest

Név:

.....

Iskola:

.....

Beküldési határidő: 2022. december 16.

Curie Kémia Emlékverseny
10. évfolyam I. forduló 2022/2023.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Pontszám								

1. feladat

8 pont/.....

	Állítás	Döntés (igaz/hamis)
A	Az alapállapotú krómatomban a párosítatlan elektronok száma hat.	
B	A nátriumot levegőn elégetve a keletkező főtermék képlete Na_2O .	
C	A kálium-nitrát köznapi neve: „chilei salétrom”.	
D	Szent-Györgyi Albert 1937-ben kémiai Nobel-díjat kapott.	
E	Az ólom nehézfém.	
F	A gázok oldhatósága a hőmérséklet emelésekor csökken.	
G	A cinket már az ókorban ismerték.	
H	Fémsók vizes oldatainak elektrolízisekor a katódon mindig hidrogéngáz keletkezik.	

2. feladat

8 pont/.....

A magnézium és vegyületei

a) Milyen színű a magnéziumpor?

Mit tapasztalunk, ha sósavat öntünk rá?

Írd fel a lejátszódó reakció ioneqyenletét!

Mit tapasztalunk, ha a fenti reakcióban keletkező színtelen oldathoz NaOH-oldatot öntünk?

Írd fel a lejátszódó reakció ionegyenletét!

b) Melyik magnézium-vegyület köznapi neve a *magnezit*?

Mit tapasztalunk, ha sósavat öntünk rá?

Írd fel a lejátszódó reakció egyenletét!

c) Az *égetett magnézia* képlete:

Írd fel a sósavban való oldásának egyenletét!

3. feladat

8 pont/.....

Négyféle asszociáció

Írd a megfelelő betűjelet a feladat végén található táblázat megfelelő cellájába!

- A) kén-dioxid   C) mindkettő
B) szén-dioxid   D) egyik sem

- Molekulájában a központi atom oxidációs száma +4.
- Molekulája apoláris.
- Standardállapotban (0,1 MPa; 25 °C) az azonos állapotú klórgáznál nagyobb a sűrűsége.
- Szúrós szaga van.
- Elemeiből közvetlenül előállítható.
- Vízben oldásakor az oldat pH-ja csökken.
- A mészégetéskor ez is keletkezik.
- A természetes vizekbe jutva eutrofizációt okoz.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

4. feladat**8 pont/.....**

Párosítsd az alábbi vegyületek köznapi nevét a felhasználásukkal, illetve add meg a képletüket!

Köznapi név	Felhasználása (betűjel)	Képlet (kristályvíz feltüntetésével)
lúgkő		
oltott mész		
chilei salétrom		
szóda		
szódabikarbóna		
rézgálic		
fixírsó		
keserűsó		

- A) műtrágya
- B) üveggyártásnál, vízlágyításnál
- C) sütőpor készítésére
- D) fényképészet
- E) hashajtónak
- F) szőlőpermetezésre
- G) szappanfőzésnél
- H) habarcs készítésénél

5. feladat**8 pont/.....**

Egy erős lúgot tartalmazó szennyvíz pH-ja 10,90.

a) Hány gramm kalcium-hidroxidtól lesz 1,00 m³ víz pH-ja ennyi?b) Hány cm³ 20,0 tömeg%-os sósavval lehet semlegesíteni a fenti mennyiségű lúgos vizet?A sósav sűrűsége 1,10 g/cm³.